

Den inledande delen av denna text är i stort sett samma som i den mindre texten på samma ämne, "Är slöjan verkligen påbjuden i Koranen?". Här går jag dock lite djupare in i ämnet - fortfarande med utgångspunkt ifrån Koranen och dess exeges. Och det är min önska om att låta läsaren ta del av och känna smaken av islam när det förklaras i seriösa källor.

Slöjan är ett hett debattämne. I syfte att rädda den muslimska kvinnan undan förtryck vill man förtrycka henne ännu mer genom att tvinga henne att i det offentliga rummet visa upp delar av sin kropp som hon anser vara en privat del av sin kropp som bara hennes närmsta familj får se. Dessa texter om slöjan är mitt bidrag till debatten. Rasism och okunskap skall bekämpas i första hand med kunskap och saklig information.

I Koranen står det att läsa:

Säg till de troende männen att de bör sänka blicken och lägga band på sin sinnlighet; det leder till större renhet i deras liv. Gud är underrättad om vad de gör.

Och säg till de troende kvinnorna att de bör sänka blicken och lägga band på sin sinnlighet och inte visa mer av sina behag än vad som anständigtvis kan var synligt; låt dem därför fästa slöjan så att den täcker barmen ... (([Koranen an-Nûr 24:30-31 - Bernström 1998:511]))

Det är denna vers, nummer 31 i Koranens tjugofjärde kapitel, som kan sägas ligga till grund för bärandet av den islamiska slöjan. När man diskuterar denna vers mer ingående lyfter man fram substantivet *khimâr* som här översatts som slöja. Muhammed Knut Bernström diskuterar detta i en fotnot till versen i sin tolkning av Koranen: "*Substantivet khimâr (plur. khumur) betecknar slöjan (el. huvudduken) som de arabiska kvinnorna före och efter islams inträde i historien hade för vana att fästa över håret. Enligt flertalet klassiska kommentatorer bars denna slöja mer eller mindre som prydnad, löst hängande ned på ryggen och eftersom kvinnodräkten enligt det då rådande modet omfattade ett framtill djupt uringat liv, lämnades bysten delvis bar. Kvinnorna uppmanas här därför att dölja den med hjälp av en khimâr.* (([Bernström 1998:511]))

En sådan klassisk kommentator är Ibn Kathîr. Denna förklarar att ordet *khimâr* betecknar någonting som täcker och som används för att täcka huvudet. Att fästa slöjan innebär att dra den runt sig och knyta den säkert. Detta skall göras menar han över hals och bröstorg så att ingenting kan ses av dem. Ibn Kathîr citerar även profetens hustru 'Â'isha som sade: "*Må Guds nåd vara över kvinnorna hos de tidiga emigranterna. Då Gud uppenbarade versen: 'låt*

dem därför fästa slöjan så att den täcker barmen' rev de sina livstycken och klädde sig i dem. (([Fath al-Bâri, cit. Ibn Kathîr 2000:69-70a]))

Abdullah Yusuf Ali diskuterar verserna ovan i sin engelska översättning av Koranen. Regeln om anständighet gäller män såväl som kvinnor. En mans fräcka blick åt en kvinna (eller till och med åt en annan man) är ett brott mot ett förfinat uppförande.

Ordet *Zînat*, som hos Bernström översatts med "behag" eller som hos Ali översatts "Beauty and ornaments" menar Ali betyder både naturlig skönhet och artificiella ornament. Båda dessa omfattas av versen men, menar han, det är den förra kategorin i första hand som syftas på. Kvinnan ombeds att inte visa upp sin figur förutom för följande grupper av människor:

- 1) sin make;
- 2) sina nära släktingar;
- 3) manliga och kvinnliga slavar - en post som nu kan lämnas tom då slaveriet avskaffats av islam;
- 4) män som är fria från sexuella begär och som ofta besöker husen; och
- 5) bebisar och små barn innan de hunnit få någon uppfattning om det sexuella.

Ali avslutar sin diskussion om anständighet i klädseln med att förklara att medan vi görs uppmärksamma på alla dessa detaljer för renhet och goda former av privatliv påminns vi också klart och tydligt om att det huvudsakliga målet är vår andliga välgång. Alla våra korta liv här på jorden är på prov och vi måste låta våra individuella, husliga och sociala liv bidra till vår 'helighet' så att vi kan nå den verkliga framgången och lyckan vilka ju är målen för vår andliga strävan. (([Ali 1410:1012-1013]))

Andra koranställen där kvinnans klädsel nämns är i kapitlet *an-Nûr* (24), vers 60. Denna talar om att det inte är klandervärt att äldre kvinnor - som inte längre hoppas på giftermål - lättar på sin klädsel. I kapitlet *al-Ahzâb* riktas uppmaningen till profetens hustrur och döttrar och till de troende kvinnorna i allmänhet:

Profet! Säg till dina hustrur och dina döttrar - och till [alla] troende kvinnor - att de [utanför hemmet] noga sveper om sig sina ytterplagg; på så sätt blir de lättare igenkända [som anständiga kvinnor] och undgår att bli ofredade. Gud är ständigt förlåtande, barmhärtig. (([Koranen, al-Ahzâb, 33:59 - Bernström 1998:618]))

Bakgrunden till detta påbud om att svepa om sig sina ytterplagg var att vissa människor hade börjat antasta troende kvinnor då de gick ut. Förövarnas försvar var oftast att de misstagit kvinnorna för slavinnor eller prostituerade. Ibn Kathîr diskuterar versen och förklarar att *djilbâb*, det ord som ovan översatt med *ytterplagg*, är en — som bärs över *khimâr*. Han menar att uppmaningen till kvinnorna att svepa om sig sina ytterplagg är för att de till utseendet skulle skilja sig från de ickemuslimska kvinnorna så att de skulle lämnas i fred. Det skulle synas att de var fria kvinnor och inte slavinnor eller ickemuslimska kvinnor. (([Ibn Kathîr 2000:45b]))

Bernström, Muhammed Knut, *Koranens Budskap*, Proprius Sthlm 1998

Ibn Kathîr, *Tafsir Ibn Kathir (abridged) vol 7*, Darussalam, Riyadh 2000a

- " - *Tafsir Ibn Kathir (abridged) vol 8*, Darussalam, Riyadh 2000b